

FEDERAAL AGENTSCHAP VOOR BEROEPSRISICO'S

AANSCHRIJVING NR. 2020/01

14/02/2020

Vrijstelling van socialezekerheidsbijdragen - Aanschrijving voor een terugbetalingsprocedure van socialezekerheidsbijdragen op renten voor arbeidsongeval in een Europese context

1. Beginsel van uniciteit van de toepasselijke wetgeving

Artikel 11 van verordening 883/2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels bepaalt:

"1. Degenen op wie deze verordening van toepassing is, zijn slechts aan de wetgeving van één lidstaat onderworpen. Welke die wetgeving is, wordt overeenkomstig deze titel vastgesteld.

2. Voor de toepassing van deze titel worden de personen die een uitkering ontvangen omdat of als gevolg van het feit dat zij een werkzaamheid uitvoeren in loondienst of een werkzaamheid anders dan in loondienst, beschouwd als personen die die werkzaamheid verrichten. Deze regel geldt niet voor uitkeringen bij invaliditeit, ouderdom of aan nabestaanden, prestaties in verband met arbeidsongevallen en beroepsziekten, of prestaties bij ziekte voor behandeling voor onbepaalde tijd.

3. Behoudens de artikelen 12 tot en met 16:

a) geldt voor degene die werkzaamheden al dan niet in loondienst verricht in een lidstaat, de wetgeving van die lidstaat;

b) geldt voor ambtenaren de wetgeving van de lidstaat waaronder de dienst waarbij zij werkzaam zijn, ressorteert;

c) geldt voor degene die een werkloosheidsuitkering ontvangt overeenkomstig artikel 65 volgens de wetgeving van de lidstaat van zijn woonplaats, de wetgeving van die lidstaat;

d) geldt voor degene die wordt opgeroepen of opnieuw wordt opgeroepen voor militaire dienst of vervangende burgerdienst in een lidstaat, de wetgeving van die lidstaat;

e) geldt voor eenieder op wie de bepalingen van de onderdelen a) tot en met d) niet van toepassing zijn, de wetgeving van de lidstaat van zijn woonplaats, onverminderd andere bepalingen van deze verordening die hem prestaties garanderen krachtens de wetgeving van een of meer andere lidstaten."

Het basisprincipe is dus dat één en slechts één wetgeving van toepassing is op een bepaalde situatie, wat resulteert in de betaling van bijdragen aan één enkel stelsel van sociale zekerheid: een dubbele bijdrage is verboden.

2. Toepassing van verordening 883/2004

In de arbeidsongevallendossiers moeten de verzekeringsondernemingen, net zoals Fedris, socialezekerheidsbijdragen inhouden op de vergoedingen die ze aan de slachtoffers van een arbeidsongeval storten en die bijdragen aan de RSZ storten, conform de administratieve instructies van de RSZ.

Met betrekking tot het Europees recht mag Fedris geen socialezekerheidsbijdragen innen op uitkeringen voor arbeidsongevallen tenzij het de Belgische wetgeving is die van toepassing is in de zin van de verordening. Een eerste te beantwoorden vraag is of de Europese verordening moet worden toegepast op het dossier, namelijk, of er een buitenlands element is. Dit element is niet altijd vanzelfsprekend: zelfs voor een persoon die in België werkt en woont, kan er een buitenlands element bestaan dat tot gevolg zou kunnen hebben dat het niet de Belgische wet is die van toepassing is (een detachering, een pluriactiviteit). Als er een buitenlands element is en verordening 883/2004 moet worden toegepast, is het nodig om te onderzoeken welke wetgeving van toepassing is in de zin van de verordening.

Er is geen absolute regel in een gegeven situatie: zelfs een gepensioneerde die in België verblijft, zou de wetgeving van een andere Staat kunnen toegepast zien en vice versa, een gepensioneerde die in het buitenland verblijft, zou de Belgische wetgeving kunnen toegepast zien (artikel 11, 2 en 3 a), beroepsactiviteit of recht op verstrekkingen m.b.t. ziekte in een andere Staat dan de Staat van verblijf).

In de praktijk gaat het meestal om de volgende situaties:

Situatie 1: een persoon werkt in het buitenland met onderwerping aan de buitenlandse sociale zekerheid en heeft een AO-rente voor een AO erkend in Belgisch recht.

Volgens de coördinatieregels vermeld in artikel 11 van verordening 883/2004 is de persoon onderworpen aan de sociale zekerheid van het land van zijn tewerkstelling en dus gaat het om het buitenland. België mag dus geen socialezekerheidsbijdragen inhouden in dit geval.

Situatie 2: een persoon oefent geen enkele activiteit uit in een andere lidstaat dan België en geniet een AO-rente volgens de Belgische wetgeving.

Die persoon is onderworpen aan de wetgeving voor de socialezekerheidsbijdragen van de lidstaat waarin ze woont (artikel 11, 3 e) van de Europese verordening 883/2004.

Het gaat in dit geval bijvoorbeeld om personen die gepensioneerd zijn (zonder uitoefening van een bezoldigde activiteit) of die invalide zijn of die alleen hun arbeidsongevalrente ontvangen en geen bezoldigde of onbezoldigde activiteit uitoefenen.

3. Terugbetalingsprocedure voor socialezekerheidsbijdragen.

In overleg met de RSZ zal Fedris het al toegepaste systeem gebruiken voor de recuperatie van ten onrechte betaalde bijdragen n.a.v. een overlijden, een vermindering van het percentage, een stopzetting van vergoeding ("negatieve verklaring") in de dossiers met aanvraag tot vrijstelling van sociale bijdragen op de Belgische uitkeringen voor arbeidsongeval.

Dit recuperatiesysteem voor ten onrechte door Fedris gestorte bijdragen aan de RSZ kan eveneens toegepast worden voor de lopende dossiers in een Europese context. Immers, bijdragen zijn ten onrechte ingehouden in zowel de dossiers met een Europees aspect als in de nationale dossiers met onverschuldigd bedragen.

Fedris en de verzekeringsondernemingen moeten er dus voor zorgen dat de ten onrechte ingehouden bijdragen aan de betrokkenen worden gestort. Fedris en de verzekeringsondernemingen moeten dus op hun beurt die ten onrechte aan de RSZ gestorte bijdragen recupereren bij de RSZ.

De afgesproken procedure is de volgende:

1. Ofwel doet de betrokkene een aanvraag tot vrijstelling van RSZ-bijdragen op de arbeidsongevalrente, ofwel merken Fedris of de verzekeringsondernemingen ambtshalve dat er een fout is door de gegevens te verifiëren;
2. Fedris of de verzekeringsondernemingen verifiëren in de trimestriële DmfA-aangiften het bedrag van de al betaalde bijdragen en de data waarop ze werden ingehouden en gestort aan de RSZ;
3. Vervolgens verifiëren Fedris of de verzekeringsondernemingen of de bijdragen in de verjaringstermijnen passen bepaald door de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971. Fedris of de verzekeringsondernemingen betalen de ingehouden bijdragen die in de verjaringstermijn passen aan de betrokkene;
4. Via de bijkomende trimestriële DmfA-aangifte m.b.t. de achterstallen worden de ten onrechte ingehouden bijdragen afgetrokken van de bijdragen die Fedris of de verzekeringsondernemingen nog aan de RSZ moeten;
5. De RSZ verifieert of de ingehouden bijdragen effectief door Fedris of de verzekeringsondernemingen werden betaald door de vorige trimestriële aangiften te raadplegen;
6. In geval van goedkeuring stuurt de RSZ een ontvangstbevestiging aan Fedris of aan de verzekeringsondernemingen de dag na ontvangst van de DmfA-aangifte.

Om de praktische toepassing van die procedure te vereenvoudigen, stelt Fedris een formulier ter beschikking van de betrokkenen dat ze moeten invullen in geval van een aanvraag voor de vrijstelling van socialezekerheidsbijdragen. Dit model van formulier is als bijlage bij deze aanschrijving gevoegd en is beschikbaar in de drie landstalen, in het Engels en in het Italiaans op de internetsite van Fedris.

Op dit formulier moeten de betrokkenen de volgende gegevens vermelden:

1. hun gegevens,
2. de onderwerping aan de wetgeving op de sociale zekerheid vergezeld van de officiële bewijsstukken,
3. de perioden waarin de bijdragen door de andere lidstaat dan België werden geheven.

Als uit die ontvangen gegevens van de betrokkene blijkt dat Fedris of de verzekeringsonderneming niet bevoegd is voor de toepassing van zijn wetgeving inzake sociale bijdragen zal de betaling van de bijdragen aan de betrokkene gebeuren conform deze procedure op voorwaarde dat ze passen in de wettelijke verjaringstermijnen (3 jaar voor de arbeidsongevallen). Die bijdragen betaald aan de betrokkene kunnen vervolgens worden gerecupereerd via de aanvullende trimestriële DmfA-aangifte m.b.t. de achterstallen.

4. Informatieplicht

Fedris en de verzekeringsondernemingen hebben de plicht om alle nodige informatie aan de betrokkenen te geven opdat ze de rechten toegekend door verordening 883/2004 kunnen laten gelden.

De begunstigen hebben op hun beurt de verplichting tot het geven van alle informatie om de toepasselijke wetgeving en de daaruit voor hen voortvloeiende verplichtingen te kunnen bepalen.

Pascale Lambin
Wvd. administrateur-generaal